

Naturskyddsföreningen
Stockholm

Stockholms Naturskyddsförening

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2023

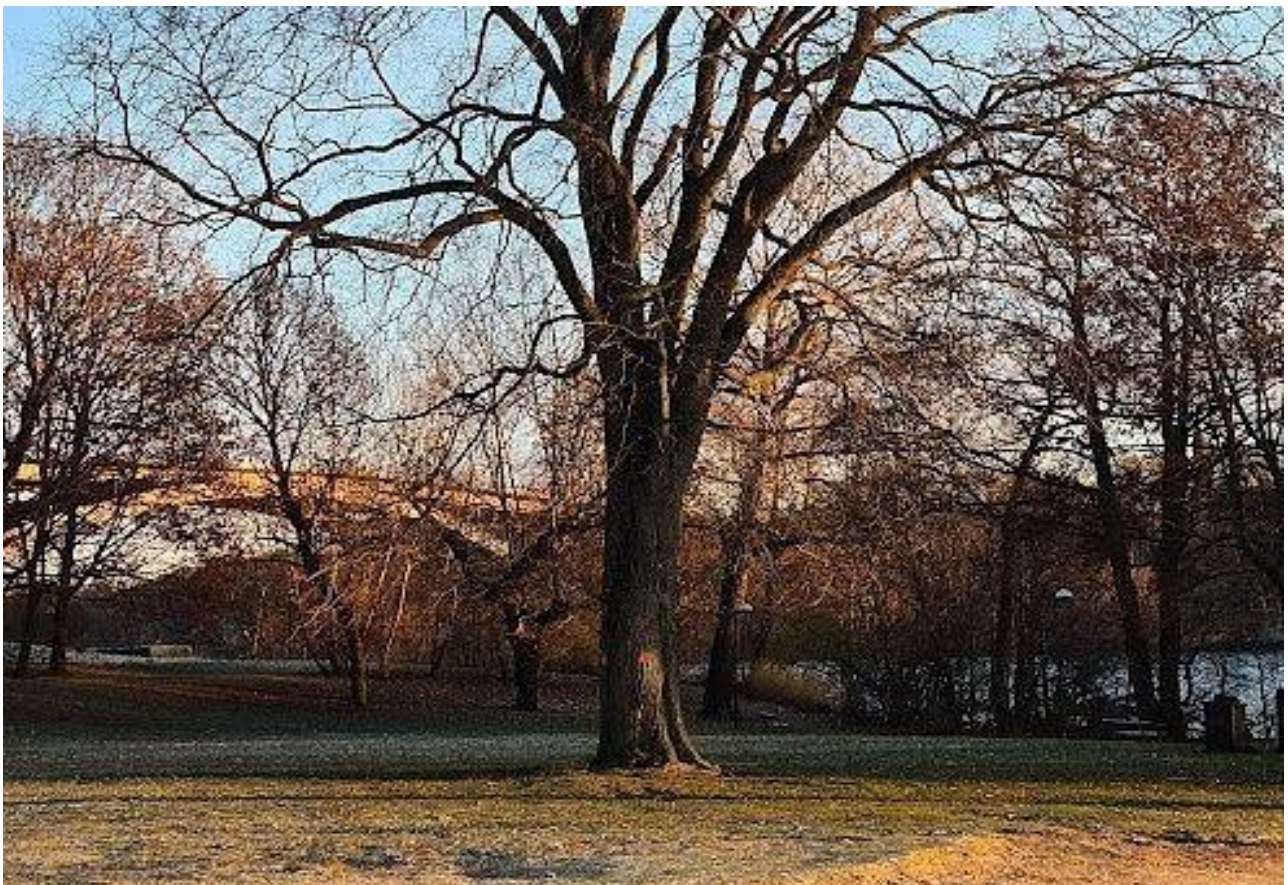

Foto från publicerad debattartikel med ordf. Anders Tranberg som avsändare i lokaltidningen Mitti om vikten av stadens träd.

Ordförande sammanfattar året

Styrelsen och arbetsgrupperna har gjort en mängd olika aktiviteter under året som lockat både befintliga och potentiella medlemmar som vill se vad vi gör. Våra aktiviteter är populära och det blir ofta fullbokat, vilket är roligt men visar också att vi har svårt att ta hand om alla som vill gå på våra evenemang. Undertecknad leder guidningar i Stockholms natur och eftersom det inte behövs någon föransmälning så brukar det komma närmare 40-50 personer. Mikrofon har behövts vid dessa tillfällen, och därför beslöt styrelsen att köpa in en mikrofon så att fler kan höra.

Redan tidigt under året tog vi kontakt med miljöborgarrådet Åsa Lindhagen för att inleda en dialog med henne om kommande miljöärenden under mandatperioden. Det hela har följts upp under året med fler träffar och miljöborgarrådet har även bjudit in till stormöten med ett flertal föreningar, vilket var mycket givande.

En mycket glädjande nyhet kom under hösten att en stor exploatering i Hammarbyskogen drogs tillbaka helt. Kommunen hade ett förslag om att ta bort den populära Indianparken och bygga i en stor del av Hammarbyskogen. Även idrottsplatsen skulle rivas upp och läggas på en annat sätt. Kretsen bevakade denna exploatering noga och var beredd att skriva ett mycket kritiskt samrådsyttrande, men detaljplanen lades på is efter 2018 och kom inte längre än till startPM. Att detaljplanen drogs tillbaka var helt rätt då kommunen förmodligen hade mött massivt motstånd i samrådsprocessen och i efterföljande överklagandeprocess. Nu återstår en stor detaljplan i norra Hammarbyskogen som kommunen haft ute på samråd. Denna detaljplan är också väldigt illa placerad då den t.o.m. innebär kontorshus i Hammarbyskogen, trots att många lediga kontorsplatser redan finns i närheten.

Riksföreningen valde en ny ordförande under året, Beatrice Rindevall. Vi var några ur styrelsen på plats i Eskilstuna där riksstämman ägde rum detta år. Johanna Sandahl avgick efter 10 år som riksordförande. Kretsen har träffat Beatrice Rindevall under länsförbundets kretskonferens och kommer försöka skapa en dialog med henne då vi som en stor krets kan ha nytta av en god kontaktväg in till riksordföranden och riksstyrelsen.

Under året har vi ökat vår ambition att kommunicera och förbereda för att synas mer i media och på olika platser. Undertecknad har blivit fotad av fotograf utomhus och bilder från detta tillfälle har kunnat användas i skarpt läge där redaktioner vill ha en bild på ordföranden. Vi kommer intensifiera vårt arbete med kommunikation under 2024.

Naturskydd är aktuellt i Stockholms stad, vilket är mycket positivt. Under början av 2023 blev det offentliggjort att Majroskogen mellan Svedmyra och Gubbängen samt Ålstenskogen-Storskogen i Bromma ska inrättas som naturreservat under 2025. Det är två riktigt värdefulla naturområden i kommunen och vi ser verkligen fram emot att följa den fortsatta reservatsprocessen, vi har signalerat till miljöborgarrådet att det är viktigt att komma igång tidigt med arbetet då 2025 inte är långt bort i praktiken.

Anders Tranberg

Allmänt om föreningen och styrelsearbetet

Stockholmskretsens styrelse bestod under år 2023 av följande ledamöter:

Anders Tranberg, ordförande
Erik Forsman, kassör
Ingrid Bergenudd, sekreterare
Anky Enskog Sforzini, ledamot
Ingrid Davstad, ledamot
Petra Zillén, ledamot
Gunnar Löfgren, ledamot t.o.m. 230625
Marita Axelsson, ledamot
Helena Myrman, ledamot
Elsa Lindahl, ledamot

Styrelsen fick i mars 2023 tre nya styrelsemedlemmar: Marita Axelsson, Helena Myrman och Elsa Lindahl.

Valberedare

Daniel Stafsing

Revisorer

Emelie Lerge
Majid Maleki

Föreningsstämma och styrelsemöten

Årsstämma hölls den 21 mars 2023. Styrelsen har haft 10 protokollförda styrelsemöten under året.

Konferens/internt föreningsarbete

Tre från styrelsen deltog på riksstämman i Västerås. Fyra personer ur styrelsen deltog även på riksföreningens engagemangshelg på kansliet i oktober.

Två personer ur styrelsen deltog på länsförbundets kretskonferens i november.

Styrelsen har även arbetat med att förbättra kommunikationen mellan styrelsen och arbetsgrupperna genom att anordna gemensamma möten med styrelsen och arbetsgrupperna var sjätte månad samt med att främja samarbetet mellan grupperna. Under hösten arrangerades Arbetsgruppernas dag, där de olika arbetsgrupperna visade upp sig och alla medlemmar bjöds in. Evenemanget var relativt välbesökt.

Några ur styrelsen har vid två olika tillfällen under året haft ett personligt möte med miljö- och klimatborgarråd Åsa Lindhagen i Stadshuset. Strax innan jul var det även ett stormöte i Stadshuset med flera föreningar där vi fick presentera oss

Medlemsantal

Stockholms Naturskyddsförening hade vid årsskiftet 29 500 medlemmar.

Aktiviteter och händelser under året

20 februari: Kemikaliegruppen bjöd in till föreläsning om PFAS.

21 februari: Textilverkstad med Handla miljövänligt-gruppen.

27 februari: Erik Hansson föreläste om biologisk mångfald.

28 februari: Föreläsning om slow fashion och hållbart mode.

5 mars: Östersjön – vårt närmaste hav. Guidad visning av Baltic Sea Science Center.

7 mars: Att skydda hotade arter. Föreläsning av representant från Länsstyrelsen.

9 mars: Besök på Naturhistoriska riksmuseet.

18 mars: Caférepet. Återbrukscafé med Handla miljövänligt-gruppen.

21 mars: Årsmöte.

22 mars: Hmv-gruppen-planering inför Klädbyttardagen och tillverkning av bivaxdukar.

28 mars: Caférep och textilverkstad.

9 april: Guidning Lövsta – Gåseborg.

18 april: Föreläsning om de små rovdjuren.

20 april: Workshop för att påverka EU:s kemikalielagstiftning.

22 april: Klädbyttardag.

23 april: Vårfagning på Ekudden.

26 april: Föreläsning om koldioxidinfångning.

5 maj: Utflykt till Tyresta nationalpark.

14 maj: Vandring till rovdjuren, guidning på Skansen.

15 maj: Föreläsning av Alexandre Antonelli om biologisk mångfald. Föreläsningen spelades in och sändes vid senare tillfällen på Kunskapskanalen och UR Play.

20 maj: Biologiska mångfaldens dag i Björkhagen. Arrangemang av Biologisk mångfalds-gruppen i samarbete med Stockholms stad.

25 maj: Frö- och plantbyte.

5 juni: Naturnatten i Rågsveds naturreservat.

7 juni: Bergianska – guidad visning.

9 juni: Studiebesök på en naturbetesgård.

14 juni: Guidad vandring i naturen runt Bromma flygfält.

13 augusti: Slåtter på Ekudden.

16 september: Trädguidning i Humlegården (2 tillfällen).

20 september: Planering och tillverkning av bivaxdukar. Hmv-gruppen.

24 september: Guidad visning av Baltic Sea Science Center.

25 september: Vetenskaps- och klimatförnekelse. Föreläsning av Mikael Karlsson.

28 september: Besök i Waldemarsuddes trädgårdar.

2 oktober: Föreläsning om hållbart resande.

3 oktober: Byt till eko! Föreläsning om ekologisk mat.

4 oktober: Trädens roll i klimat- och miljöarbetet. Presentation av kartläggning som Stadsplaneringsgruppen gjort.

7 oktober: Klädbyte med sy- och fixarverkstad.

8 oktober: Visning av Fagersjöskogen.

12 oktober: Ekosystem/samhällstjänster. Föreläsning av Maria Berg.

16 oktober: Hur påverkar dina klädval miljön? Kväll om textilier anordnad av Kemikaliegruppen.

17 oktober: Tillfälle för medlemmarna att träffa arbetsgrupperna.

25 oktober: Planeringsmöte Handla miljövänligt.

28 oktober: Höststädning på Ekudden.

4 november: Handla miljövänligt-gruppen spred sitt budskap på Matmarknad i Hammarby sjöstad.

5 november: Guidning i Norra Djurgårdsstaden och Stora Skuggan.

9 november: CaféRep.

29 november: Föreläsning om hur man undviker skadliga ämnen vid renovering.

7 december: Julpyssel med Handla miljövänligt-gruppen.

Två ledamöter närvarade vid Svenska föreningen för dendrologi & parkvård temadag "Parker och träd i ett förändrat klimat" ([Presentationerna från temadagen 2023 – Föreningen för Dendrologi & Parkvård \(dendrologerna.se\)](#))

Styrelsen träffade nya miljöborgarrådet Åsa Lindhagen för att utbyta tankar och frågor. Framförallt diskuterade vi stadens träd och att det måste finnas budget för att ersätta alla stora, välvuxna träd som har dött av bland annat almsjukan, att det behövs ett trädråd som har ett övergripande ansvar över stadens alla träd, att allt skräp måste minska i våra vatten samt att processen med att skapa

nya naturreservat måste bli bättre och snabbare. Det var ett bra möte och vi tyckte lika om mycket – det bådär gott!

Kommunikation

Stockholms Naturskyddsförening i media

- Juni: Anders Tranberg medverkar i reportage i tidningen Mitti där kommunens entreprenör skövlat vildtulpaner i Långbrogårdsparken.
- Juni: Anders Tranberg medverkar i reportage i digitala tidningen Nyhetsbyrån Järva om Förbifart Stockholm och Järva begravningsplats och deras negativa miljöpåverkan på Järvafältet
- Oktober: Anders Tranberg intervjuas av tidningen Mitti angående att Majroskogen planeras att bli naturreservat
- November: Anders Tranberg intervjuas i tidningen Mitti angående hotet mot Rålambshovsparken.
- November: Anders Tranberg intervjuas i tidningen Mitti angående att Ålstensskogen planeras att bli naturreservat

Hemsida

Stockholms Naturskyddsförening informerar om nästkommande aktiviteter, sprider kunskap om natur och miljö och berättar om vad kretsen tycker i olika miljöärenden. Hemsidan är navet i vår kommunikation och det är till hemsidan våra andra plattformar ska leda. Detta eftersom hemsidan är den enda kanalen som vi till fullo kan styra över och där vi kan lägga upp fördjupande material.

<https://stockholm.naturskyddsforeningen.se>

Nyhetsbrevet

Under året har vi använt oss av våra medlemsregister för medlemsutskick och det har fungerat mycket bra. Vi har i dagsläget e-postadresser till drygt hälften av medlemmarna. Det verkar som att många uppmärksammar våra aktiviteter betydligt mer när vi påminner via mejl.

Facebook

Stockholms Naturskyddsförening hade 2212 gilla-markeringar i mars 2023, vilket kan jämföras med 2089 mars 2021. Tanken är att Facebooksidan skall fungera som en ytterligare länk mellan föreningen och medlemmarna samt även för nyrekrytering. Sidan kan även sprida vårt namn och vårt arbete till de som inte självmant söker upp oss, genom att folk kan se om deras vänner går med i vår sida eller på annat sätt interagerar med vår sida. På Facebooksidan läggs aktiviteter, foton och annan information upp. Det handlar ofta om våra egna aktiviteter, men det är även inlägg om tips och länkar till tidningar som skriver om vårt arbete eller där vi är omnämnda.

<https://www.facebook.com/naturskyddsforeningen.stockholm>

Instagram

På Instagram heter kretsen naturskyddsforeningenstockholm och har för tillfället 872 följare.

<https://www.instagram.com/naturskyddsforeningenstockholm/>

Linkedin

Föreningen har numera även ett konto på Linkedin. Linkedin är en professionell social kanal där man kan dela kunskaper, erfarenheter och relevant information. För enkelhetens skull läggs varje inlägg ut på både Linkedin och Facebook. I dagsläget har vi bara 29 följare och varje inlägg får så gott som inga "likes" eller kommentarer. Det tar tid att bygga en ny kanal! Vi får fortsätta med kontinuerliga inlägg, och styrelsen får gärna bli bättre på att gilla och kommentera de inlägg som läggs upp så att spridningen blir större.

<https://www.linkedin.com/company/stockholms-naturskyddsfo%C3%B6rening/?viewAsMember=true>

YouTube

Föreningen har en egen kanal för egna videoinspelningar:

<https://www.youtube.com/channel/UCLlgMGrxXNF6TFMr-er-37g>

Programbladet

Två programblad med information om programpunkter och aktuella händelser har getts ut och distribuerats till våra medlemmar genom inbladning i medlemstidningen Sveriges Natur. Alla aktiviteter har även funnits på kretsens hemsida och programbladen fanns också i digital form på hemsidan. Länsförbundets Månadsblad marknadsförde våra aktiviteter ibland.

Vi hade totalt runt 45 aktiviteter inlagda under året. Några var typen återkommande aktiviteter som Naturnatten och skötsel av ängen vid Ekudden.

Stockholms Natur

PROGRAMBLADET FEBRUARI – AUGUSTI 2023
STOCKHOLMS NATURSKYDDSFÖRENING • ÅRGÅNG 36

Stockholms Natur

PROGRAMBLADET SEPTEMBER 2023 – JANUARI 2024
STOCKHOLMS NATURSKYDDSFÖRENING • ÅRGÅNG 36

Natursnoksaktiviteter 2023

Natursnokarna vänder sig till barn 4–12 år. Inom kommunen finns för tillfället aktiva natursnoksgrupper i Hammarby, Hägersten och Östermalm.

Deltaganden och samverkan under året

Samverkan med riksföreningens traineer

Riksföreningens traineeprogram har haft deltagare från Stockholm och dessa har haft ett möte med kretsordföranden för att bättre kunna orientera sig i hur kretsen är uppbyggd och vad som sker gällande miljö i Stockholms stad.

Satsning på Miljöverkstan i Flaten

Kretsen har beslutat att stödja föreningen Miljöverkstan i Flaten med 20 000 kr. Detta som ett led i att stödja verksamheter i kommunen som ökar ungas kontakt med miljö och natur. Miljöverkstan Flaten skriver i en redovisning till oss i styrelsen om vad kretsens stöd har inneburit konkret:

- Stödja arbetet med att få ut ungdomar i naturen.
- Ordna intressanta aktiviteter på temat friluftsliv i Flatens naturreservat.

Satsning på Rädda Djurgården

Utöver Miljöverkstaden valde vi att i år även stötta Rädda Djurgården med 20 000 kr. Rädda Djurgårdens verksamhet bygger på att sätta fokus på ett antal föreslagna eller redan påbörjade projekt som stör eller riskerar att störa Djurgårdens unika särart som både nationalstadspark och rekreationsområde med sin fantastiska miljö. Rädda Djurgården rapporterar att pengarna bland annat har använts till annonsering med fokus på främst två naturprojekt inom Nationalstadsparken: festivalen Rosendals Garden Party på Ståthållarängen på Djurgården och ett nytt Vattentorn i Lill-Jansskogen som enligt uppgift är ett av de värsta intrånget i naturen inom Nationalstadsparken.

Ett pressmeddelande ska synliggöra inte bara kretsens donation utan även de aktörer som vi väljer att stödja samt det arbete som de så förtjänstfullt gör. Av olika anledningar har detta ännu inte blivit av.

Insatser på olika miljöteman

Juridik

Under hösten har Stadsbyggnadsgruppen identifierat några detaljplaner som kommunen inte verkar hantera på ett regelrätt sätt, vilket är problematiskt. En konsekvens av bristande handläggning är att använda kretsens rätt att överklaga, vilket verkar nödvändigt i de fall Stadsbyggnadsgruppen inte funnit någon annan väg framåt. Förberedelser gjordes innan jul för att kunna överklaga.

Yttrande till Mark- och miljööverdomstolen angående Lövsta värmeverk

Mark- och miljödomstolen nekade miljöprövning av Lövsta kraftvärmeverk under 2022. Stockholms Exergi överklagade då till Mark- och miljööverdomstolen under 2023. Under våren fick vi chans att skriva till Mark- och miljööverdomstolen om vi ville yttra oss över Stockholms Exergis överklagan, vilket vi gjorde men kortfattat. Vi skrev att vi vidhåller det vi tagit upp tidigare om bl.a. undermålig alternativredovisning och att Stockholms Exergi helt ignorerat Louddens f.d. oljehamn som alternativ i alternativredovisningen, trots att det är en given plats att också ha med i en alternativredovisning.

Utebliven dispens för artskyddsförordningen

Länsstyrelsen gav under 2022 svaret på en inskickad skrivelse från kretsen att man inte avsåg att begära dispens för att påverka en skog med mindre hackspett. Detta överklagades till mark- och miljödomstolen 2022 för att pröva om denna handläggning var korrekt. Birdlife Sverige var också intresserade av detta fall och skrev överklagandet. Under 2023 har inget nytt hänt som vi fått information om men det kan antas att mark- och miljödomstolen börjat behandla vår överklagan.

Återkoppling från länsstyrelsen om vår anmälan om avverkat träd med hackspettsbo

Under året fick vi ett brev från länsstyrelsen om att de granskat Stockholms stads hantering där kommunens ansvariga för Majroskogen missade att stoppa en avverkning av ett hackspettsbo. Det resulterade i att ungar av större hackspett dog.

Biologisk mångfald

Biologisk mångfald-gruppen deltog på Biologiska mångfaldens dag i Nackareservatet 21 maj. Arrangemanget var i närheten av Björkhagens groddamm. Stockholms stad och andra föreningar deltog också. Biologisk mångfald-gruppen informerade om biologisk mångfald och delade ut fröpåsar.

Naturvård

Under året har kretsens äng vid Ekudden skötts om. Traditionenligt har vårfagning, slåtter och höststädning ägt rum som publika aktiviteter. Kretsens verktygsbod, en container, fick en rejäl uppräckning tack vare Skarpnäcks Stadsdelsförvaltning. Verktygsboden är nu klädd i trä och målad i olivgrön färg, den har även flyttats lite mer in i terrängen så den smälter in mer vid entrén till

Ekudden. I verktygsboden finns verktyg, liar, presenningar, samt andra verktyg och handskar. Även i år var det många som hjälpte till vid slåttern, runt 20-25 personer.

Granskning av parkskötsel

Även detta år har vi fått rapporter om tydliga övertramp där parkskötseln utförts på sätt som motverkar biologisk mångfald. Det värsta exemplet för detta år var när en entreprenör i Älvsjö klippte vildtulpanerna i Långbrogårdsparken i tron att det var en trivial gräsmatta. Detta var dessutom en upprepning av tidigare misstag på precis samma sätt. Älvsjö Miljöråd larmade kommunen och kretsen fick snabbt reda på saken också. Det hela utmynnade i träff med Stadsdelsförvaltningens parkingenjör och ordförande i Stadsdelsnämnden. Mitti skrev om saken och kommunen lovade förbättring så det inte ska kunna hända igen.

Hot mot biologisk mångfald

Under året lade kommunen fram ett omfattande exploateringsförslag i en tätortsnära skog vid Skarpnäck, kallad Skärgårdsskogen. Det hölls samråd och kretsen granskade planförslaget noga. Platsbesök gjordes och vi hade kontakt med engagerade närboende som hörde av sig om exploateringshotet mot Skärgårdsskogen. Vi skrev ett mycket kritiskt yttrande och dömde ut de allra mesta av detaljplanens huskroppar utom några enstaka. Skärgårdsskogen har höga naturvärden och är intressant med sin karaktär av äldre tall och enbuskar med inslag av hällar och bergspartier. Rekreativvärdet är också högt och flera små stigar går genom skogen.

Framgång – känslig del av Farsta strandskogen räddad

Under början av året så skrev kretsen till stadsbyggnadsnämnden och till stadsbyggnadskontoret om att kommunens planer om att exploatera i Farsta strandskogen var helt oacceptabla och att det var ett stort misstag att ens skissa på förslag om att placera radhus Högerudsbacken i mycket ekologiskt känslig skogsmark med rik flora och fauna. Kretsen blev kontaktad av Farsta strands naturvård om att kommunen höll på att driva på om att få bygga i Farsta strandskogen. Kretsens skrivelse, tillsammans med Farsta strands naturvärns motstånd, gjorde att planförslaget ritades om sannolikt. En beställd naturvärdesinventering av kommunen gav oss också rätt om de höga naturvärdena utmed Högerudsbacken. Radhusen ströks i planeringen senare under året.

Framgång – stor exploatering i Hammarbyskogen tillbakadragen

Kommunen drog under hösten tillbaka den stora detaljplanen i södra Hammarbyskogen vid Indianparken och neråt Solberget. Det var en mycket välkommen delseger i arbetet med att freda Hammarbyskogen. Kretsen har arbetat med Hammarbyskogen från åtminstone 2018 då startPM:et kom för den detaljplan som nu drogs tillbaka. Kretsen granskade detta startPM och skrev då tidigt till stadsbyggnadskontoret om allvarliga brister i handläggningen, inte minst då stadsbyggnadskontoret bedömde att detaljplanen inte ansågs innebära betydande miljöpåverkan trots att allt pekade på detta. Vi markerade mycket tidigt mot planförslaget, vilket kan ha försenat

all fortsatt planering och bidragit till att detaljplanen aldrig kom till samråd. Miljöengagerade i politiken hjälpte också säkerligen till att avstyra denna detaljplan samt troligen faktorer som den helt avkylda byggmarknaden som slog till ordentligt under året.

Skyddad natur/pågående arbete för naturskydd

Inget konkret har hänt under året, så vitt känt, i arbetet med att ta fram samrådsunderlag för Majroskogens naturreservat respektive Ålstensskogen-Storskogens naturreservat. Under året har vi påtalat för Miljöborgarrådet Åsa Lindhagen att vi har en farhåga om att reservatsarbetet kan dra ut onödigt på tiden, vi har då fått till svar att de har saken under uppsikt och att löftet om att inrätta naturreservaten 2025 ska hållas.

Löftet om att Fagersjöskogen ska utredas som naturreservat är lovande men det har inte förmedlats några signaler om att detta arbete kommit igång.

Fem inrättade biotopskydd har utlovats under mandatperioden, vi har tagit upp saken med miljöborgarrådet om att det är viktigt att alla dessa fem blir av.

Stadens parker och träd

Stadsövergripande trädplan

Inget beslut om antagande har skett under året gällande Trädplanen. Trädplanen verkar ha fastnat i kommunens byråkrati.

Monica Zetterlunds park – hotade träd

I Vasastan ville en fastighetsägare bygga ut intill Monica Zetterlunds park så att två stora askar planerades att avverkas enligt planförslaget. Askarna växer i kanten av Monica Zetterlunds park och fastigheten ska schaktas och bebyggas så att askarna kommer att drabbas av exploateringen. Kretsen protesterade mot detta i yttrande till stadsbyggnadskontoret. Detta är ännu ett exempel på hur kommunen förstör sina parkkvaliteter, gamla träd prioriteras dåligt trots att de besitter mycket stora kvaliteter.

Arbetstunnel utgör hot mot Rålambshovsparken

Kretsen har under hösten varit engagerad i Rålambshovsparken då Region Stockholm gått fram med ett alternativ till arbetstunnel för den nya tunnelbanan i Rålambshovsparkens norra del, slänten upp mot husen. Nätverket Rädda Rålis har varit i kontakt med kretsen och under hösten skedde en samverkan där information utbyttes och styrelsen deltog på ett protestmöte som Rädda Rålis höll intill där arbetstunneln kan komma att dras. Det andra alternativet är att förlägga arbetstunneln vid Lindhagenplan intill nuvarande bensinmack.

Kretsens ordförande deltog i reportage i Mitti om hotet mot Rålambshovsparken, vilket fick stort genomslag. I december kom ett samråd om arbetstunnlar för nya tunnelbanan mellan Fridhemsplan och Älvsjö. Ett längre yttrandet togs fram från kretsen över förslag till arbetstunnlar,

där fokus låg på att beskriva alternativ Rålambshovsparken (i samrådsunderlaget kallat "Rålambsleden") och alternativ Lindhagensplan. Vår granskning innehöll en tabell där olika kriterier jämfördes, detta gav ytterligare klarhet i att Lindhagensplan är ett väsentligt bättre alternativ jämfört med Rålambshovsparken även om några träd också kommer påverkas vid ett genomförande av alternativ Lindhagensplan. I samband med träffen med miljöborgarrådet Åsa Lindhagen fick vi veta att hon helt klart stödde alternativ Lindhagensplan.

Alternativet Rålambshovsparken är synnerligen dåligt och det är uppenbart hur illa det skulle vara att gräva ett djupt schakt i slänten i norra delen av Rålambshovsparken. Anläggningsskedet skulle bli fruktansvärt bullrigt och förstöra stora delar av Rålambshovsparken. Schaktet skulle sedan bli permanent och på sätt skapa en ful barriär mellan bebyggelsen och resten av parken. Nätverket Rädda Rålis och kretsen fortsätter bevaka frågan noga.

Infrastruktur

Tunnelbana – Fridhemsplan till Älvsjö

Under året har Region Stockholms trafikförvaltning arbetat vidare med förslaget på ny sträckning på tunnelbanan mellan Fridhemsplan och Älvsjö, kallad gul linje. Planarbetet har dels handlat om att förlägga depåer utmed sträckan samt att arbeta fram var arbetstunnlar ska ordnas för att kunna spränga fram själva tågtunneln.

Kretsen har svarat på remisser, dels om depåer och dels om arbetstunnlar. Det förefaller vara minst miljöskadligt att förlägga en depå i Västberga industriområde, i befintligt spårområde. Gällande arbetstunnlar så har Region Stockholms trafikförvaltning tagit fram två alternativ vid Fridhemsplan. Vi har tydliggjort att arbetstunneln gör minst miljöskada i det alternativ som benämns Lindhagensplan (där det idag ligger en bensinmack), därutöver har vi tydliggjort att vi inte vill ha en arbetstunnel i Rålambshovsparken som skulle innebära en över 100 m lång exploatering i slänten nära husen vilket vore ett stort permanent ingrepp.

Stadsplanering

Under året har vi formulerat ett flertal yttranden och skrivelser. Stadsplaneringsgruppen har börjat bygga upp en undergrupp för att svara på remisser men det är fortfarande under utveckling. Till en del remissvar har andra arbetsgrupper hjälpt till som Klimatgruppen. Följande skrivelser och yttranden har skickats in under året:

- Yttrande över detaljplan Claes På Hörnet, Vasastan.
- Yttrande över detaljplan fastigheterna Bäverstocken 1 m.fl., södra Rågsved.
- Yttrande över detaljplan för Karlsviks strand, Hökarängen.
- Skrivelse angående exploateringsshot i Farsta strandskogen.
- Yttrande över detaljplan för del av fastigheten Grimsta, Råcksta.
- Yttrande över detaljplan fastigheterna Kavelbron, Älvsjö.

- Yttrande över detaljplan för Norra Djurgården.
- Yttrande över Detaljplan för fastigheten Pytsen.
- Yttrande över detaljplan för del av Skarpnäcks Gård 1:1, Skärgårdsskogen.
- Yttrande över Stockholms Exergis överklagande till MÖD gällande uppförande av kraftvärmeverk i Lövsta.
- Yttrande över detaljplan för del av Hägersten 1:1 m.fl. invid Klubbacken, Hägersten.
- Yttrande över detaljplan för Årsta 1:1, vid Östbergabackarna.
- Yttrande över Detaljplan för del av fastigheterna Rogaland 1 och Akalla 4:1.
- Yttrande över detaljplan för Riksby 1:13 m.fl. vid Linta gårdsväg i stadsdelen Riksby.
- Yttrande över Detaljplan för fastigheterna Enigheten 25 och 26.
- Yttrande över Detaljplan för del av fastigheten Skärholmen 2:1.
- Yttrande detaljplan för del av fastigheten Västberga 1:1.
- Yttrande över Detaljplan för Jutesprånget 7, 8 och 9.
- Yttrande över detaljplan för Odde 1 m.fl. i stadsdelen Kista.
- Yttrande över Detaljplan för Kulturkvarteren, Slakthusområdet.
- Yttrande över detaljplan för del av fastigheten Enskede Gård 1:1.
- Yttrande över Detaljplan för fastigheten Styckmästaren 1 m.fl. Slakthusområdet etapp 4a.
- Yttrande över Detaljplan för del av Hammarbyhöjden 1:1, vid Blåsutvägen i stadsdelen Johanneshov.
- Yttrande över Isbladslagunen – avgränsningssamråd.
- Yttrande över samråd tunnebana Fridhemsplan – Älvsjö.
- Yttrande över ny depå för gul linje till Älvsjö.
- Skrivelse till stadsbyggnadsnämnden angående Hammarbyskogen.

Arbetsgrupper

Biologisk mångfald-gruppen

Biologisk mångfald-gruppen är en relativt nystartad grupp som under året främst har informerat om biologisk mångfald och delat ut fröpåsar, bl.a. i samband med Biologiska mångfaldens dag.

Handla miljövänligt-gruppen

Handla miljövänligt-gruppen anordnar inspirerande aktiviteter och arbetar för att uppmuntra en hållbar konsumtion och livsstil. Hmv-gruppen har under året informerat om vikten av att välja ekologisk mat, på Matmarknad i Hammarby Sjöstad och i en Willysbutik under Miljövänliga veckan i oktober. Även flera tillfällen med lappa och laga anordnades, i form av Textilverkstan hos Kulturhuset, där sy- och lagningsexperter från Stockholms läns hemslöjdsförening och Kulturhuset hjälpte till och gav tips om hur man kan förlänga livet på kläder och textila prylar. Utöver detta har gruppen anordnat sex planeringsmöten, Klädbytardagen (där 400 plagg bytte ägare), föreläsning om slow fashion, föreläsning om ekologisk mat, frö- och plantbyte, studiebesök på naturbetesgård, klädbytarevent med sy- och fixarverkstad samt julpyssel med återbruks- och naturmaterial. Aktiviteterna är i regel uppskattade och välbesökta, intresset för reparation och återbruk är stort.

Kemikaliegruppen

Kemikaliegruppen vill lyfta medvetenhet kring kemikalier i vår vardag och hur man med kunskap kan göra kloka val som är mån om människa och miljö. Under året har gruppen anordnat fyra temakvällar: Var finns evighetskemikalier och hur får vi bort dem?, Lär dig mer om PFAS och påverka EU för bättre lagstiftning, Hur påverkar dina klädval miljön? och Bygg inte in skadliga ämnen när du renoverar hemma. Till temakvällarna var experter inbjudna från exempelvis Kemikalieinspektionen, Stockholms stad, Naturskyddsföreningens rikskansli och även företag. Alla tillfällen ägde rum på Naturskyddsföreningens rikskansli men gick även att följa digitalt, samt filmades för att kunna ses i efterhand.

Anti scampi-gruppen

Antiscampi-gruppen har under året legat lågt vad gäller aktiviteter. Gruppen har upprätthållit sina kontakter internationellt och nationellt, däribland kontakt med rikskansliet för beslut om datum för den årliga Antiscampi-dagen som preliminärt kommer att äga rum den 1 juni varje år. De har även svarat på enstaka frågor som kommit in från allmänheten.

Bagisbygden

Bagisbygden genomför lokala aktiviteter för klimat och miljö, samt vill sprida kunskap och bygga engagemang för närmiljön och för alla som lever i Bagarmossenbygden. Under året har gruppen arrangerat ett vinterbingo i Bagisskogen som av Stockholms stad är utsedd till ett särskilt betydelsefullt område (ESBO), informerat om nätverket Rädda Bagisskogen under Biologiska mångfaldens dag för att bidra till att stoppa en planerad byggväg genom värdefulla grönområden, samt varit medarrangör vid Skogsdagen i Bagarmossen tillsammans med Naturskyddsföreningen i Stockholm län. Bagisbygden har även en Facebookgrupp där det bland annat diskuteras angående olika lokala processer som exempelvis byggplaner i Bagisskogen.

Stadsplaneringsgruppen

Stadsplaneringsgruppen startade våren 2021. Gruppen har cirka 30 personer i sin mejllista och har ett Facebookkonto. Under år 2023 har gruppen haft 7 möten och 2 sommar-picknicks samt en planerad julmiddag. Mötena har hållits digitalt eller varit hybridmöten över Teams i riksföreningens lokaler. Under året har Stadsplaneringsgruppen haft kontinuerlig bevakning av planärenden där de skrivit samråds- eller granskningsyttranden på planärenden och påtalat brister i hänsyn till bl.a. lagkrav och stadens egna styrdokument och policys. Även en föreläsning har hållits, för föreningens medlemmar, om resultaten från kartläggningen av kommunens arbete med träd och dess roll i klimat- och miljöarbetet. Gruppen har också deltagit i samarbete med föreningen Rädda Rålis angående arbetstunnel vid byggande av T-bana gula linjen, närvaro vid samrådsmöte och skrivelse av samrådsyttrande till Region Stockholm. Dessutom är planeringen påbörjad för Naturresevatens dag, som ska ske under år 2024.

En deltagare närvarade vid Svenska föreningen för dendrologi & parkvård temadag ”Parker och träd i ett förändrat klimat” ([Presentationerna från temadagen 2023 – Föreningen för Dendrologi & Parkvård \(dendrologerna.se\)](#))

Ängsgruppen

Ängsgruppen ansvarar för skötseln av ängarna på Ekudden i Flatens naturreservat och har som vanligt bjudit in till sina årliga aktiviteter: vårfagning, slåtter och höststädning. Det är populära och trevliga arbetspass som avslutas med en välförtjänt fikastund.

Arbetsgrupper på länsförbunds nivå

Skogsgruppen, Klimatgruppen och Cykelgruppen redovisas i länsförbundets verksamhetsberättelse. Det kan dock noteras här att länsgrupperna ofta berör Stockholms stad.

Deltagande i nätverk

Förbundet Ekoparken

Naturskyddsföreningen i Stockholm deltar på och stöttar Föreningen Ekoparkens arbete som aktiva medlemmar.

Ny Grön Stad

Under året har två möten skett med Ny Grön stad. En halvdagskonferens ordnades under hösten där Ny Grön Stad var en viktig del, två från styrelsen deltog. En Facebooksida finns nu med Ny Grön Stad.

Stockholms Parkförsvar

Nätverket har ökat i aktivitet. Facebooksidan Stockholms Parkförsvar har nästan daglig aktivitet.

Gruppen Trafikval Öst

Aktiviteten pågår genom en e-postlista trafikvalost@googlegroups.com där mycket informationsutbyte sker varje vecka. Gruppen går i övrigt på sparlåga så länge Östlig förbindelse ligger på is, vilket den gör nu.

Älvsjö Miljöråd

Anders Tranberg har suttit som representant i nätverket Älvsjö Miljöråd och deltagit på ett par möten. Miljörådet har under året bevakat byggplaner i Solberga och då särskilt den som hotat en del av Solbergaskogen. Vi har även uppmärksammat förekomst av mindre hackspett i Solbergaskogen och intilliggande naturområde vid Västberga begravningsplats. Älvsjö Miljöråd har varit delaktig i framgången med segern i Solbergaskogen tack vare mycket bra samarbete med lokalboende i Solberga, och inte minst då sakägare som kunnat överklaga byggplanen i Solbergaskogen.

Styrelsen för Stockholms Naturskyddsförening i mars 2024

Anders Tranberg

Erik Forsman

Anky Enskog

Ingrid Bergenudd

Ingrid Davstad

Petra Zillén

Marita Axelsson

Helena Myrman

Elsa Lindahl